

RUSLAND KENT GEEN POLDERCULTUUR

Regio update Oekraïne | Donald Trump wil zo snel mogelijk een einde aan de oorlog in Oekraïne maken. Tijdens zijn verkiezingscampagne blies hij hoog van de toren door te beweren dat hij binnen 24 uur vrede zou realiseren. Op basis van de afgelopen weken kunnen we niet anders concluderen dat de regering Trump vooral Zelensky onder druk zet en nauwelijks Poetin.

Het leek erop dat Trump en Zelensky een mineralendeal ter waarde van 350 miljard wilden gaan tekenen op vrijdag 28 februari 2025. Een deal die in de ogen van Trump vooral een grondstoffendeal is waarbij Oekraïne de steun van de Verenigde Staten kan terugbetalen. Dat is opvallend, aangezien het onder de regering Biden duidelijk om een gift ging en ook Starmer bevestigde aan Trump dat de steun aan Oekraïne vooral om giften ging.

Hoe nu verder?

Toch lag het niet in de lijn der verwachting dat de mineralendeal zou klappen. Het leek namelijk allemaal in kannen en kruiken. Deze deal zou volgens de Republikeinen afdoende zijn om enerzijds Oekraïne economisch er bovenop te helpen met investeringen. Anderzijds zou de deal indirecte veiligheids garanties moeten bieden aan Oekraïne om een Russische invasie te voorkomen. Prima toch zou je zeggen? Volgens Zelensky niet. Zelensky tekende immers in 2019 al een wapenstilstand met Rusland. Op 24 februari 2022 werd deze door Rusland geschonden met de invasie in Oekraïne. In de Oval Office waarschuwde Zelensky Trump en Vance er dus voor dat Ruslands woord weinig waard is. Immers, Poetin heeft vaker zijn woord niet gehouden. Oekraïne vreest dat Rusland zo'n verdrag zal gaan schenden wanneer dat Moskou uitkomt. Alleen, dan is Rusland beter voorbereid en heeft het Kremlin geleerd van haar fouten. Met andere woorden: dat kan fatale gevolgen hebben en het voortbestaan van Oekraïne bedreigen.

Russische onderhandelingscultuur

Dan is er nog iets. Onze West-Europese manier van onderhandelen is bijna een tegenpool van de Russische diplomatieke traditie. In West-Europa heeft zich in de loop der tijd een politieke cultuur van consensus ontwikkeld. De belangen en standpunten tussen verschillende partijen lopen weliswaar ver uiteen, toch wordt er doorgaans naar 'common ground' gezocht. Bij het opstellen van een regeerakkoord zien we dit in Nederland veelvuldig gebeuren, maar ook in de Europese Unie, waar de belangen tussen verschillende landen moeten worden samengebracht tot een duidelijk compromis. Rusland kent zo'n poldercultuur niet.

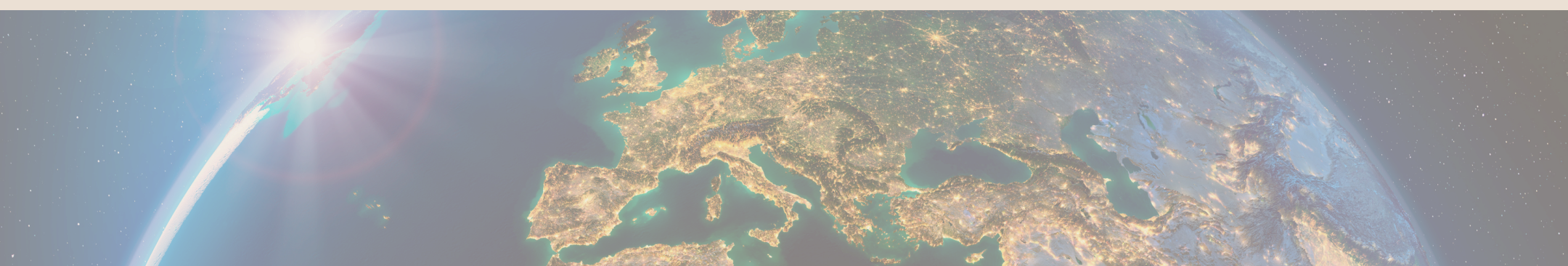
In Poetins wereld is het doen van concessies een teken van zwakte. Dat is ook de reden waarom inbinden tegenover Rusland vaker heeft geleid tot verdere escalatie. In de Russische politiek geldt het recht van de sterkste. Dus, het doen van compromissen wordt onmiddellijk geïnterpreteerd als zwakte. Vooral als jij de eerste bent die met compromissen komt. Daarom is het vooraf concessies doen van Trump ook onverstandig.

Onderhandelen met Rusland

De aanpak van Washington strookt dus totaal niet met hoe je met Rusland zou moeten onderhandelen. Als je de diplomatieke geschiedenis bekijkt tussen Rusland en de Verenigde Staten, dan is die vooral een heel rijk. Hierbij rekenen we Rusland en de Sovjetunie tot dezelfde diplomatieke geschiedenis.

Hidde bouwmeester

Geopolitiek analist Oekraïne/Rusland

ARTILLERIE IN DE TIJD VAN DRONES

Moskou en Washington hebben over veel onderwerpen onderhandeld. Het ging er vaak hard aan toe, denk bijvoorbeeld aan de SALT-akkoorden uit de jaren 70 over kernwapenbeheersing. Het is alleen niet eerder voorgekomen, dat voordat de officiële onderhandelingen hadden plaatsgevonden de Verenigde Staten al publiekelijk toezeggingen deed aan Rusland.

Voormalig ambassadeur in Moskou onder Obama, Michael McFaul, is daarom ook buitengewoon kritisch op de manier hoe de regering Trump deze grondstoffendeal heeft aangepakt. Hij steunt de bewering van Zelensky dat mensen als Lavrov altijd zullen proberen je voor de gek te houden en je niet van oprechtheid moet uitgaan. Bovendien wordt het doen van voorbarige concessies in Moskou gezien als zwakte. Ook voormalig Amerikaans president Ronald Reagan zei over onderhandelen met Moskou: trust but verify.

Steun aan Oekraïne

De beoogde bondskanselier van Duitsland, Friedrich Merz zei het al bij zijn verkiezingsoverwinning: ik heb de Verenigde Staten als bondgenoot opgegeven. Hij voegde er bovendien aan toe: de rel tussen Zelensky en Trump van 28 februari 2025 lijkt te zijn voorbereid. Merz was hiermee de eerste Europese leider (of leider in wording) die niet alleen de steun voor Oekraïne uitsprak, maar zich ook uitsprak tegen Trump. Ik deel Merz' boodschap: ook ik heb de Verenigde Staten als bondgenoot opgegeven, gezien deze niet langer achter Oekraïne lijkt te staan.

Trump besloot afgelopen maandagavond (3 maart 2025) om alle steun aan Oekraïne stop te zeggen. Daarmee zegt Trump in feite dat of Oekraïne de mineralendeal moet tekenen, ondanks dat er geen veiligheidsgaranties vanuit de Verenigde Staten zullen komen. Anders komt Kyiv zonder Amerikaanse steun te zitten. Hiermee persen de Verenigde Staten Oekraïne af om toch deze grondstoffendeal te tekenen.

Europa en de VS

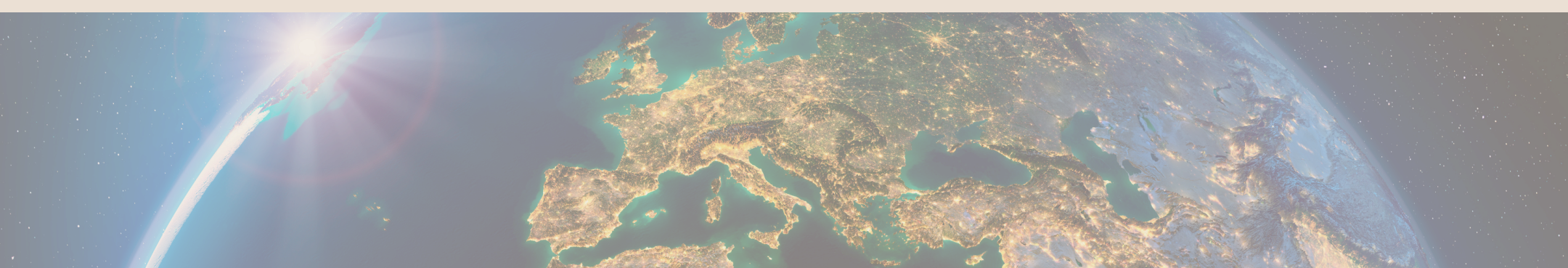
De regering Trump claimt dat Amerika enorm veel steun aan Oekraïne heeft geleverd. Natuurlijk, de steun van de Verenigde Staten was enorm belangrijk. Maar als we nu kijken naar het aantal wapens dat Oekraïne gebruikt, dan overdrijven Trump en Vance het Amerikaanse aandeel: sinds de oorlog begon heeft de Europese Unie èn meer wapens èn meer financiële steun geleverd. De helft van de Oekraïense wapens wordt zelfs in Oekraïne gemaakt; 20 tot 25 procent wordt geleverd door de Verenigde Staten en de rest door Europese en Oost-Aziatische landen. Mocht de Amerikaanse wapensteun opdrogen, zul je zeker de gevolgen ervan op het slagveld terugzien. Mogelijk weer hernieuwde aanvallen op Kharkiv en rondom Dnipro, maar een totale ineenstorting van het Oekraïense front, lijkt onwaarschijnlijk.

Opties voor Oekraïne

Trump beweerde dat Zelensky weinig andere opties had, dan deze grondstoffendeal te tekenen. Maar wat zijn Zelenskys opties eigenlijk? De eerste optie is die van excuses maken. Zelensky zal op zijn knieën moeten en excuses moeten aanbieden bij Trump, om de mineralendeal te tekenen. Maar in Oekraïne is men ervan overtuigd dat een wapenstilstand zonder geloofwaardige veiligheidsgaranties geen lang leven beschoren zal zijn.

Hide bouwmeester

Geopolitiek analist Oekraïne/Rusland

ARTILLERIE IN DE TIJD VAN DRONES

Bovendien is het sterk de vraag of het Oekraïense volk, met oog op verkiezingen na de oorlog hem dit in dank zal afnemen.

De tweede optie die Oekraïne heeft, is aan haar andere bondgenoten te vragen om wapens te blijven leveren en de steun en de strijd door te zetten. Hiermee zou je er dus op gokken, dat Rusland deze oorlog economisch niet heel veel langer kan volhouden en daarmee zou Oekraïne tegen 2026 in een betere positie zijn, dan nu.

Een andere optie is dat Zelensky haar Europese bondgenoten aanspoort om een alternatieve vredesconferentie te organiseren waarbij betere veiligheidsgaranties aan Oekraïne worden beloofd. Hierbij wordt vooral een wapenstilstand het uitgangspunt met veiligheidsgaranties voor Oekraïne. Daarnaast zullen de Oekraïners in bezet gebied terug naar huis moeten kunnen, evenals de ontvoerde kinderen.

Historische keuze voor Oekraïne

Dit zijn in feite de drie opties die Zelensky heeft. Het is een enorm lastige keuze. Door het ontzeggen van wapensteun door de Verenigde Staten lijkt het eerder dat de kans op slagen voor optie 1 flink is afgenomen en het de vraag is of er nog een mineralendeal gesloten kan worden. Het intrekken van de wapensteun aan Oekraïne zal er eerder toe leiden dat Oekraïne voor een alternatieve vredesconferentie gaat of de strijd zal doorzetten is mijn indruk. Oekraïners willen namelijk niet in bezet-Oekraïne wonen en wil vooral een duurzame vrede. Daarover bestaat veel eensgezindheid in Oekraïne. Maar het zal Zelensky zijn die deze keuze moet maken en dat bij de presidentsverkiezingen moet verdedigen. Het is een enorm dilemma en een van de allerbelangrijkste keuzes voor de Oekraïense staat.

Hidde bouwmeester

Geopolitiek analist Oekraïne/Rusland

